

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Ész. évre 6 pengő, félévre 3 pengő
 Egyes szám ára 15 fillér
 Külföldre egész évre 10 pengő.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
 Főmunkatársak:
 Dr. Szász Ferenc, Dr. P. Jánosy Béla.
 Felelős szerkesztő: Dr. Parádi Ferenc
 Felelős kiadó: Tóth Kálmán.

Laptulajdonos: MINERVA R.T.
 Megjelenik minden szombaton.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Kolozsvár, Brassai-utca 5. szám.

Az új magyar külügyminiszter.

Előző számunk hírei közt röviden már megemlékez-
 arról, hogy a tavaszkán elbált gr. Csáky István kül-
 niszter helyébe a Kormányzó Úr dr. Bárdossy László
 bukaresti magyar követet nevezte ki külügyminisz-
 -

A megdöbbenés és a fájdalom érzései, melyek Csáky
 lával az egész magyar
 zetet előlítotték, még nem
 tek meg teljesen, s teljesen
 sok ideig nem is fognak
 zni. Csáky volt külügy-
 niszter érdemei sokkal na-
 ba, s embogy máról bol-
 a ki lehetne azokról a ma-
 niszter: küzdelmektől tö-
 De hát az élet folyto-
 ga nem tűr egy helyben
 megállást. A nemzet él e-
 g, főként ezekben az idők-
 amikor minden nap súlyos
 nelmi jelentőségű leve-
 tere, a magyar külpolitika
 vezetése nélkül nem
 adhat sokáig irányító kéz-

er az élet jogán leíról-
 zemünkről a körmeyet, el-
 nként szívünkben a meg-
 előző fájdalomat, s az új
 adás reményével tekín-
 afelé a férfi felé, aki at-
 a nagyveneráló államférfi
 t a magyar külpolitika
 mi nevéz napjainban.

Bárdossy László ma jatkorabeli, öven kő-üli férfi.
 en a korban van, amikor a férfi látóköre kitágult,
 utereje megtalálta az irányt, amely felé haladnia kell,
 aképessége pedig elérte a teljesíthetőség legmagasabb
 Feladatát egyfelől nevének, másfelől honyáinak
 ne mondani. Egyfelől nevéz, mert hiszen a magyar
 sítika mióta önállóan képviseli egy nemzet legfonto-
 sáideket, sohasem állott nagyobb feladatok előtt, mint
 mikor egy háború tázától égő Európára kellős közepén
 gy sebből csak most győzülő országot úgy képs-
 hogy ez a képsület senkinek ne ávson, a nemzetnek

pedig mindenek felett hasznára legyen. Ebből a szempont-
 ból tehát valóban nevéz és felelőségteljes az új külügy-
 niszter szerepe.

Másfelől azonban könnyűnek lehetne mondani anny-
 ban, hogy az új külügyminiszter működésének irányát nagy-
 emlékü elődje már megazabta. Az új magyar külügyminis-
 ter törekvése és feladata nem
 lehet más, mint szoros zialta-
 kozás ahoz a tengelyhatalom-
 hoz, mely az új Európa fel-
 építését tűzve célul, s most azért
 harcol régi, szűcs ellenségével,
 hogy ezt a boldogabb, igazságo-
 sabb és emberibb új Európát
 az ellenség legyőzése után nyu-
 godtan fel tudja építeni.

Külön megnyugta ó tudat az
 új külügyminiszter szenebét
 illetően, hogy előzőleg hat éven
 keresztül képviselte hazánkat
 Bukarestben, annak az ország-
 nak a fővárosában, mely velünk
 szomszédos lévén, minket kül-
 politikailag közvetlenül éde-
 kel. Az új külügyminiszter bu-
 karesti közet korában meg-
 merie a helyzetet, felismerte az
 érdekeket és kiapozta a
 módszereket, melyek okos, he-
 lyes és tapintatos elkmáratása,
 ha nem is szünteti meg, de leg-
 alább enyhíti a két ország kö-
 zött fennálló sajnálatos ellé-
 teket. Egy külügyminiszter ne-
 nem az a legnagyobb érdeme,
 hogy hibáit korzsol, hanem
 az, ha békét és kiegyenlítődést terem az országok és nem-
 zetek között.

Teljes bizalommal nézünk az új külügyminiszter működ-
 sésé elé, melyet egy békét és nyugalmat óhajtó nemzet ag-
 gódó és féltő reménykedése kísér.

Erősen reméljük, hogy a régi szellemben folytatás
 munkássága meghozza azt az eredményt, ami a nagyveneráló
 elődje magyar lelkének minden erejével törekedett.

MAGYAR KÖZÉLET.

A nemzeti érület büntetőjogi védelme.

Az országgyűlés házában legutóbb elfogadott törvényjavaslat a *nemzeti érület büntetőjogi védelméről* szól. Mit jelent ez a törvény? Ismeretes, hogy az 1868-ik évi nemzeti törvény az akkori időkben is többszörösen szabadelvűséggel biztosította az akkor még nemzetiségeknek nevezett nemzeti kisebbségek jogait és kötelezettségeit az államban. A vezető gondolat az volt, hogy az ország valamennyi polgára, fajra és nyelvre való tekintet nélkül a törvény előtt egyenrangú polgár. Ezen az egyenrangúságon felel a fenti törvény külön iskolai és más kulturális jogokat biztosított a nemzetiségeknek.

Mikor a magyar kormány a mostani törvényjavaslat benyújtására határozta el magát, minden bizonytalanságot elhárítva, minden bizonnyal az a 22 éves megaláztatás lebegott a szeme előtt, melyet a román impérium alá szorított erdélyi magyarság át szenvedni volt kénytelen. A most elfogadott törvényjavaslat ugyanis azt jelenti, hogy Magyarország büntetőjogi felelősségre vonja azt, aki az ország területén él, s más nemzetiséghez tartozó bármely állampolgárt nemzeti érületében megsejteti. A nemzeti érületnek erre a törvényes védelmére alapjában véve nem is lett volna szükség, ha a 22 éves múlt szomorú tapasztalatai nem volna előttünk. A Trianon előtti Magyarországon senki se üldözte a nemzetiségeket. A kilengéseket, ha voltak, megrendszabályozták, mert ezt az állami belső rend érdekei kívánták, de egyébként senkinek semmi bántódása nem esett. De nemcsak hogy nem esett, hanem a nemzetiségek vezető állásokat tölthettek be, a bírói pályán, a közigazgatás minden ágában, a katonaságnál stb. Gojdu Emil, a románok nagy alapítványterelője magyar kuriai bíró volt, s a nemzetiségektől lakott városok főispánjai túlnyomó részben az illető nemzetiség fiaiból kerültek ki.

A Trianon utáni Csonkamagyarország is megbecsülte

a maga kisebbségeit. Nem üldözte, nem gyalázta, nem szorította őket. Szabad nyelvhaználókat és szabad iskolát biztosított nekik, minden esetre az állam érdekeinek figyelembe vétele mellett. Ebben nemcsak az a politikai okogondolás vezette, hogy az elszakított területeken élő kisebbségek sorsa súlyosztatott magyarsággal is hasonló módon bánjon az új államhatalom, hanem az a becsületesség és következetes állampolitikai elv is, hogy az államhatáron belül minden polgárnak egyforma jog és egyformaköteletség van előírva.

Ez a kép messze elűt arról, amit 22 év alatt Erdélyben láttunk. Itt a kisebbségi élet nem az ártatlan polgár szabad élete, hanem a kegyelemből megűrt idegen tengődése volt. Ki gondolt itt valaha is, az országvezető férfiaknál arra, hogy a kisebbségek nemzeti érületét törvényes védelemben részesítse? A kisebbségi itt holmi másod-harmadrendű polgár volt, akitől könyörületlenül hajtották az adót, s elárverezték, ha nem tudott fizetni, s akitől lőten elemezt 22 év alatt a legkülönfélébb címeken szótalanor végig sarcoltak, anélkül, hogy lett volna egyáltalán szó arról, aki őt az ilyen szabadon garázdálkodóaktól megvédi.

A megnagyobbodott Magyarország nem akar boldogulni. Továbbra is tartja lovaságosan és becsülettel az államfennartó régi elvet, hogy az egy gazdasági és politikai közösségben élő nemzet fiai egyenlők. Ezt az egyenlőséget domborítja ki és koronázza meg az a törvény, mely az ország területén élő nemzetiségek nemzeti érületét törvényes szigorával s erejével nyújt védelmet, — ha erre szükség lesz, mert a magyar lélek, mely Erdélyben évtizedek át szenvedett, meg tudja, jobban, mint mások, hogy ami neki fáj, az másnak is fáj. A magyar szándékosan fájdalmat soha senkinek sem okozott.

Ipari területek megalakulása.

Az elmúlt szomorú esztendőben a román impérium alatt az ipari területeket is a román nemzeti eszméktől túlfűtött román tényezők vezették, akik semmi más érdeket nem néztek, csak ami román. Ez itt Kolozsvárt, ahol a magyar iparosság végig megtartotta számbeli fölényét, súlyos szakmai és megélhetési sérelmek forrásává vált. A magyar államhatalom itt is visszaállította a jog és igazság rendjét. Megalakultak a magyar ipari területek, melyek az általános iparos érdekek törvényes védelmét vannak hivatva szabályozni az államhoz való összes viszonylatokban. Ebben a szellemben alakult meg Erdély első ipari területe, Demeter Ferenc szabolcsmenti enklavé mellett, és tartotta meg népes gyűlést a hó 16-án, vasárnap, a Mátyás Diákházban.

A város egész iparostársadalma résztvevő ezen a napban népes és emelkedett szellemű díszgyűlésen, a kolozsvári magyar iparosság mindenekelőtt komolyan, érettségien, s az időközben alkalmazkodóségének adta bizonyosságát. Nem a túlfűtött nemzedék volt itt a vezető szólam. hanem a komoly mérlegelő gond, s a magyar iparostársadalom gondjainak olyan kérdései, melyek minden itél kell hogy érdekeljenek, akár milyen hitet vall, s milyen nyelvet beszél, ha az iparosság országos ügyeit a szívének akarja viselni. A kolozsvári ipari magyar, de nem azért magyar, hogy ezzel visszahozza hanem azért magyar, hogy azt felhasználja a közjó javára.

A magyar kakastollasok ünnepe.

A magyar nép lovasgias és törvényiszteelő tulajdonságát semmi sem jellemzi jobban, minthogy a magyar azokat a rendfenntartó szerveket, amelyek az alkornány és törvények értelmében az ország rendjét biztosítják, nemcsak tiszteli és becsüli, hanem bátran állíthatjuk, szereti. Hittesen nincs olyan magyar ember, aki, ha a magyar esendőr-egérl van szó, ne a legnagyobb elismerés és hámulat hangján emlékeznék meg annak kiváló tisztjeiről, legénységéről és fontos feladatának a, hivatás magaslátán álló beöltéséről.

A magyar esendőr kakastollas kalapja nemcsak a rend igazság és erkölcs, hanem a törvénytudás elvitathatatlan jelképe. A magyar esendőr rendet tart, bűnöket nyomoz ki, védi az élet- és vagyonbiztonságot, üldözi a bűnt és ezáltal szent magyar földnek örtonyában teljesít nehéz szolgál-

latot. Fagyban és hőségben, izzó napütésben és dermesztő szélben, zuhogó záporban rója az útakat. Láttára a becsületes ember lelken bizalom, a bűnösön pedig félelem lesz úrrá. Ha az alvégen feltűnik a járőr, titokzatos sugárzás folytán pillanatok alatt már a felvég gyermekei is tisztességgel suttojják:

— Itt vannak a kakastollasok!

Miért mondtuk el ezeket? Elmondottuk, mert most van 60 éve, hogy a m. kir. esendőröset megszervezték. Elelőtt 60 esztendővel indult el Szent István Birodalmában az első magyar esendőrrjárőr, hogy megállást parancsoljon a bűnnek és védelmezője legyen az emberi jogoknak.

Február hónap 14-ikét esendőrnappá avatták, ezen és az ezt megelőző napon, a budapesti királyi várban évenként mindig a esendőrség fogja adni az úgynevezett udvarlakói őrséget. Folyó évben az egész ország területéről válogatott esendőrlégénység vonult fel a budai várba és országgyarapító Kormányzó Urunk, a legfelsőbb Hadúr is megsemlélte a esendőrség által adott udvarlakói őrséget. Az őrségváltás az említett napokon különösen szép ünnepélyességgel folylt le és ezrek nézték végig a budai várban a kakastollas parádét.

Az elmúlt 60 esztendő minden egyes napja a esendőrségre nézve a fokozatos fejlődést jelentette. Ma már nemcsak gyalog és lovon, hanem kerékpáron és motorkerékpáron teljesít szolgálatot a magyar esendőr. Mindenütt megjelenik, ahol szükség van rá, kérelhetetlen és fáradhatatlan a bűn üldözésében, erenyedetlen a nyomok felderítésében és előljár az ártatlanok védelmében.

A hatvan esztendő fordulóján azzal zárjuk mondánivalóinkat, hogy a magyar esendőrségnél jobb rendfenntartó szerv nincs Európában és nincs nép, amely úgy becsülné és szeretné esendőrségét, mint ahogyan a magyar becsüli és szereti az ő kakastollasait.

Dr. Szász Ferenc

Az új kolozsvári hadtestparancsnok.

Az erdélyi hadtest eddigi parancsnoka, nagybaconi vagy Vilmos altábornagy nyugalomba vonulása folytán chveázer István altábornagy személyében új parancsnok került a hadtest élére. Az új parancsnokot Székesfehérvárról helyezték át Erdélyi fővárosába. Bejövételének napja, február 10-ike ünnepi napja volt nemcsak a katonaságnak, hanem a polgári lakosságnak is, melynek fejei részt vettek az új hadtestparancsnok fogadásán, és a város polgársága évében lelkes beszédekkel üdvözölték. Ez a körülmény alkalmat ad nekünk az összehasonlításra az érzület és han-

gulat között, mely fennállott a volt közös hadsereggel és fennáll ma a magyar nemzeti hadsereggel szemben. Ez a különbség oly tátongó szakadékok mutat, hogy szédülünk belé, — de szívből örülünk neki. Az új hadtestparancsnok a magyar nemzeti hadsereg erdélyi hadtestének a feje. Lelkesen és szeretettel köszöntjük őt Erdélyi fővárosába jövele alkalmából. Érezze magát olyan jól Erdélyi földjén, amilyent szívesen látunk minden magyar honvédtiszteet. Itt, anyai sok, keserű emlékeket keltő idegen uniformis látása után..

A „Magyar Nép” külpolitikai szemléje.

Hitler vezér fogadja vőjét Barba Károly honvédelmi miniszterinkei.

Német vagy angol? Nem mondja ki senki nyíltan, de mindenki érzi Európában, hogy a franciaországi helyzet bonyolultsága növekvő veszedelmet rejt magában. Németország hideg és lütszólag szinte közömbös magatartása, mellyel a francia belpolitika (amely voltaképpen inkább külpolitika) vajudását szemléli, korántsem közömbösség, hanem a legéberebb figyelem Németország ép úgy tudja, mint mások, hogy Franciaországban két tábor vív esendős, de döntő küzdelmet. Az a tábor, mely még bízik Anglia felülkerekedésében, s az a tábor, mely megunta már a hitű reményeken való rágódást és békét akar Németországgal. Az a tény, hogy a francia államfő Darlan teigernagyot, nem pedig a békebarát Lavalt nevezte ki miniszterelnökké, egyelőre azt jelenti, hogy még nem ért meg kellően a francia belátás. A káprázatokban élő francia népek újból valami kellemetlenül nyers valóságot kell az orra alá dörögni, hogy megbredjen. Ezt is megfogja érni, ahogy megérté rövid hat hét alatt a bűvös Maginot-vonal rombadőlését. Akkor majd nyakra-főre békülni fog. Csak persze, akkor valamivel nagyobb ára lesz a békének.

Spanyolország jelentkezik. A most folyó háború alatt még nem sokat hallottunk beszélni Spanyolországról, azon kívül, hogy a szomszédjában lévő Tanger kikötő várost kivette a franciák kezéből. Most aztán megindult a spanyol államfő is és egyszerre két helyen tett látogatást. Mussolininél és Petain tábornagnál. Talán főlöszleg erősíteni, hogy nem rokoni látogatásra jött, hanem olyan kérdések megtárgyalására, melyek révén holnap vagy holnapután esetleg a spanyol partokon is megdördülnek az ágyúk. Es ha tekintetbe vesszük, hogy ugyanabban az időben Jugoszlávia miniszterelnöke és külügyminisztere Hitler vezér meghívására Berlinbe siettek, s hogy Bulgária ugyanakkor kijelentette igényét Trákiára és az Egei-tengeri kijáróra. — nem lehet kétséges előttünk, hogy a közeljövő olyan külpolitikai vagy épen katonai tényekkel fog Európának újból kedvezkedni, amelyek talán egész Európa sorsára döntő fontosságúak lesznek.

Megint Románia. Ezuttal már nem velünk van baja, hanem Angliával, amely egy évvel ezelőt még „garantálta” a nagy Románia határait. Ma pedig megszakította vele a diplomáciai viszonyt és hazahívta az angol követet Bukarestből. Erre Románia azt a szolgálatot bizonyára okot, hogy kifejezetten a tengerhatalmakok csatlakozott. Mint-hogy pedig Angliának fontos érdekeltége van a Romániában, egybekel mellett a közlajai kapcsolatban is, ezt a szakítást végül eseten csak háborús állapot követheti, ami Románia nézve végtelenül válna, mert egy ország, amely húsz év előtti területi nagyságának több, mint felét csökkent, s ma is belső vihangok veszedelme lázai emelkednek, egy háborút el nem bír teljes összecsoppanás nélkül. Ez a tény kelthet sajnálkozást s szerencsétlen ország iránt, de nem szabad elfelejteni, hogy maga hívta ki a sorsot magára, ellen, s az ebből folyó következményeket is magának kell viselnie.

Angol lapok előkészítik a lakosságot a nagy német támadásra. A londoni lapok megkezdtek a lakosság előkészítését a német támadásra. Hősies ellenállásra hívnak fel mindenkit. Do azzal a lehetőséggel is foglalkoznak, hogy mi lesz Anglia és az angol nép sorsa egy végleges német győzelem esetén.

Francia tábornok, spanyol államfő Olasz földön találkozott Mussolinivel. Francia tábornok, spanyol államfő Franciaországon át Olaszországba utazott és Olaszországban találkozott Mussolinivel. Franco spanyol államfő Franciaországon való átutazását felhasználta arra is, hogy Petain marsallal, a francia államfővel tanács-

kozzék. Francia politika körökben úgy vélik, hogy a Mussolini—Franco találkozó Spanyolországnak a háromhalmi egyezményhez való csatlakozására irányul. Spanyolországnak komoly leszámolnivalója van Angliával. Gibraltár fájó táske Spanyolország testében, viszont az angol birodalom Anglia föld-éi-tengeri hatalma szempontjából is életjelentőségű és így magától értődik, hogy Spanyolország jövőendő szerepe, magatartása és feladatai elé a legnagyobb érdeklődéssel tekinthetünk.

Akik kiharaszálják Anglia háborús helyzetét. Az angol partvidék nagyrésznél háborús területté nyilvánítása azt eredményezte, hogy a kereskedelem és az üzleti élet sok ismert

angol fűrdőhelyen, mindenekelőtt a déli és keleti partokon szinte teljesen szűnnetel. A tulajdonosok szárai meg sokán üzleteiket és példájukat bezáróan követik. Ezt a háború által beállott válságos helyzetet a zsidó spekulánsok nagy tömege saját előnyére és hátsó nyereség szerzésére használta ki. Neveiteseg áron vásárolták meg az angol tulajdonosoktól a szállókat, telkeket, üzleteket, üzletberendezéseket és raktárakat. Ezek a lelkiismeretlen zsidó spekulánsok azt remélik, hogy a háború befejezése után ezeknek a parti területek fekvő telkeinek és földeknek új magas áruk lesz. Így tehát a zsidóság ezt a háborút arra használja fel, hogy Angliában is meggazdagodjék.

Nem hatoltak be Bulgáriába német csapatok. Az angol miniszterelnök vasárnapi rádióbeszède szerint a németek benyomultak Bulgáriába és megszállták a bolgár repülőtereket. A Bolgár Távirati Iroda kijelentette, hogy ez az állítás nem felel meg a valóságnak.

Aláírták a magyar-bolgár kulturális egyezményt. Hónan Băntin kultuszminiszter február 17-én Szófiába utazott a magyar-bolgár kulturális egyezmény aláírására. Az egyezmény méginkább ki fogja mélyíteni Magyarország és Bulgária baráti kapcsolatait.

London és Bukarest között megszűnt a diplomáciai viszony. Az angol kormány elhatározta bukaresti követének visszahívását. A bukaresti angol követ elhagyta a román fővárost. Sir Reginald Hoare, Nagybritánia bukaresti követe kikerlte követésége útjelveit. A követ és a követéség 50 tagja az első hajóval elhagyta Románia területét. Anglia után Belgium is visszahívta bukaresti követét.

Darlan jelölték ki Petain utódjait. Franciaországban hétfőn este alkotmányrendeletet tettek közzé, amelyben Darlan tengernagyot jelölték ki Petain államfő utódjait.

Az angol sajtó azt követeli, hogy Anglia üzenjen hadat Romániának.

Az angol-román viszony megszakítása után újabb jelentős események készülődnek a Balkánon. A londoni sajtó azt követeli, hogy Anglia és Románia diplomáciai viszonyának megszüntését a hadiállapot kimondása kövesse. Tudjuk, hogy Nagyromániát Anglia és Franciaország teremtették meg és hosszú éveken át nemcsak nagy kölcsönökkel támogatták, hanem hadianyaggal is legelőször ők szerelték fel. Románia valósággal dédelgetett kedvence volt Angliának és íme, most egyszerre ellenségévé vált a rövidesen megtörténhetik, hogy a hadiállapot kimondása után az angol bombázó repülőgépek megjelennek Konstanca, Bukarest és Románia nagyobb városai felett. Románia tehát elmondhatja, hogy változnak az idők és megváltoznak a szövetségek...

Ausztrália repülőgépgyártásra rendezkedik be, a német repülők az angol szigetország ellen rendszeresen folytatják támadásait. A napról-napra megismétlődő támadásokon kívül a német parti útegek most már 40 kilométer mélyen bombázzák az angol területeket. Lehetséges, hogy rövidesen sor kerül nagyobb angol árokoknak, messzehordó ágyúkkal való lövésére. Katonai szakértők szerint London a német messzehordó ágyúk hatókörzetébe esik. Az elmondottak magyarázzák, hogy az angolok a repülőgépgyártással foglalkozó ipartelepeiket Ausztráliába akarják telepíteni.

A jugoszláv miniszterelnök és a külügyminiszter Berliube utazott. Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök és Cincár-Markovics külügyminiszter különvontan Németországba utazott. A két jugoszláv államférfinek alkalma lesz Hitler kancellárral, valamint a hírodalmi kormány mértékadó személyiségeivel találkozni.

Súlyos spanyol-francia összetűzés. A Marokkó környékén súlyos francia-spanyol összetűzés támadt. A spanyol légiforgalmi társaság egyik postarepülőgépe kénytelen volt a marokkói part közelében repülni. Hirtelen egy francia repülőgép megtámadta és tüzelt rá. A spanyol gép műszerese meghalt és több utasa megsebesült. A gép a marokkói partra kényeztetéssel végzett. A franciák letartóztatták az utasokat, a repülőgépet pedig lefoglalták.

Súlyos rohanás egy angol löszergyárban. Eszaknyugat-Angliában egy állami löszergyárban rohanás történt. A hivatalos jelentés szerint a munkások közül sokan megsebesültek a szerencsétlenség következtében. Több munkás sérülése életveszélyes.

Olaszország és Spanyolország kapcsolata barátságos. Mussolini és Franco többször találkozásáról hivatalos közlemény adták ki. A közlemény kiemeli Olaszország és Spanyolország szívélyes baráti kapcsolatait. Ez a barátságosság különösen nagyjelentőségű ma, amikor katonai események kerülnek előtérbe. A találkozás minden különösebb külsőség nélkül történt. Leginkább a Földközi tenger és Afrika kérdései foglalkoztatták a két államfőt.

PANIFER kenyérsütőpor

Foszlós, puha és szaporá lesz a kenyere, ha „PANIFER” kenyérsütőport tesz bele. Inyen mintát küld „METALLUX” Kolozsvár. Postafiók 13.

PANIFER kenyérsütőpor

Tizenhárom ellenséges hajót semmisített meg a német repülők. A német harc repülőgépek egyre jobban éreztetik erejüket az angol haditegereszetek szemben. Bombázzák a német gépek az auliai hadianyagraktárakat és erődítményeket. A német messzehordó parti útegek folytatták Délkelet-Anglia fontos katonai célpontjainak bombázását.

A német repülők tevékenysége most már Izlandtól a Suez-csatornáig terjed. A németek két ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztettek el a Suez-csatorna közepén és ez megbenlította a csatorna forgalmát.

Bombákkal árasztották el a német repülők a máltai repülőtereket és Kírenajftában az oszlok segítségére sietve, nehezítették bombákkal támadták az angol csapatokat és a katonai berendezéseket. Ezekben a hadműveletekben tevékeny részt vett az olasz haderő is.

Nagy támadást indítanak az olaszok a görögök ellen. A görög harc terezen az oszlok nagyobb járőr- és tüzérégi tevékenységet fejtenek ki. Az olasz légi haderő folytatta a támaszpontok, a közlekedési utvonalak és tüzérégi állások bombázását. Hír szerint az olasz haderők a közeljövőben nagyarányú támadásra indulnak a görögök ellen. A görögök vesztesége eddig is rendkívül nagy.

Bujkálnak a romániai lázadás vezeték. A januári légionista lázadás vezetőit még nem sikerült elfogni és a hatóságok attól tartanak, hogy a bujkáló vezeték, élükön Horia Simával újabb valamilyen megmozdulásra készülnek. Ezért rendelték el azt is, hogy este 10 órától reggel 5 óráig senki sem mutatkozhatik az utcákon. Az őrzőártek szigorú utasításokat kaptak, hogy mindenkit igazoltassanak és aki nem hajlandó megállni, azonnal löjje le.

HIREK

Az amerikai magyar ifjúságot vissza kell telepíteni.

Berecz Árpád amerikai magyar ifjú magyarországi tanulmányútja után visszatérte Amerikába. Egy amerikai magyar lap hatábjában érdekes cikket közölt arról, hogy a magyar ifjúság mennyire tartható meg a magyar öntudat számára odaát Amerikában. Ami örökké fájó sebünk ez: hogyan lehet megtartani az amerikai magyar ifjúságot Magyarországon. Berecz Árpád megállapítja, hogy az ifjúság magyar érzelmeit erősíteni és öntudatosítani kezd. Nem kell féltetni őket. A magyar fiúk büszkének magyarságukra. Ha politikai vita van, akármelyik magyar ifjú készséges, hogy megvédje a magyar igazságot a többiek előtt, akiknek talán közömbös az, ami nekünk magyaroknak fáj. A magyar ifjak Amerikában nagyiszéren érvényesülnek az ipari és a kereskedelmi pályákon. Nagy szabértelemmel működnek és ezért előrehaladásuk bámulatos. A magyar ifjú kintjai származású, megtanulja a magyar történelmet, földrajzot és érzé, hogy az ő ősei: Árpád, Rákóczi, Kossuth... Jól ismerik és magyar nyelvünket és magyar könyveket olvasnak.

A hírek biztatóak, de azért nagyon kell vizsgáznunk rájuk. Kézen kell, hogy álljunk arra a pillanatra, amikor sor kerülhet az amerikai magyar ifjúság nagyobbterű visszatelepítésére. Ideháza, Magyarországon, megismerednek a lakosság sorai. Lehetnek a nálunk lakó más fajtájuk között olyanok, akik visszakiváncsiak hazájukba. Helyükbe hozzuk bázis az amerikai magyar ifjúságot! Elérkezett az ideje annak, hogy a kivándorlott nájszámú magyarnak legalább egy része visszatérjen imét az országba. A legnagyobbodott Magyarországon boldogan öleli kellére minden fiát, akit a mostoha sors, a körülmények valankor elszakítottak az édes magyar anyaföldtől.

A magyar földmunkás kezébe kell juttatni a magyar földet! A Magyar Élet Pártja bars- és hontmegyei választmányának rendkívüli ülésén Fárcaz János földművelésügyi államtitkár nagy beszédet mondott. Hangoztatta, hogy a mostani történelmi időkben a jövőnköt mi is meg kell, hogy alapozzuk. A földmunkás kezébe kell juttatnunk a földet! Ezt szükségül kell megtennünk, hogy a termelés folytonosságát veszélyeztetnénk. Szerves, átfogó családi otthon-

építési mozgalom, de főképpen azoknak a helyeknek a visszaszerzése a legfőbb célunk, amelyeket a hozzánk beszávargott zsidó faj bitortol.

A Nemzeti Bank 23 millió pengő ut megüzgázdasági hitelekre. A Nemzeti Bank közgyűlésen Baranya Lipót elnök az ország gazdasági helyzetéről és a jövő feladatairól tartott nagyhatású beszédet. A Nemzeti Bank elnöke kijelentette, hogy a legégetőbb feladat honvédségünk igényeit minden rendelkezésre álló eszközzel kielégíteni. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a Nemzeti Bank nagyszösségű hitellel ne jöjjön a magyar mezőgazdaság segítségére. A középjelejárati mezőgazdasági hitel céljaira a Nemzeti Bank közgyűlése 23 millió pengő szavazott meg.

Befejezték a csiki magánjavak letárolását. A miniszterelnök Pál Gábor országgyűlési képviselőnek adott megbízást, hogy a csiki magánjavak letárolt elkészítse. Pál Gábor ezzel a munkájában elkészült és Budapesterről jelentést tesz. Rövidesen kinevezik a csiki magánjavak kezelését és így ez a sokat szerepelt ügy, amely számtalanszor foglalkoztatta a Népszöveget is, rendez mederbe kerül.

Megalakult a Székely Hadosztályi kézdijárási bajtársi egyesülete. Kézdivásárhelyen most alakult meg a Székely Hadosztályi kézdijárási bajtársi egyesülete. Az összejövetelen 2-300 volt tűzharcos jelent meg azok közül, akik annak idején a híres Székely Hadosztályban szereztek dicsőséget a magyar névnek. A gyűlést a központ megbízásából Ujlaky János, zabolai plébános, a Székely Hadosztály volt tábori papja hívta egybe s ő nyitotta meg meleg köszönettel. Az elnöki tisztséget Koós Károly szolgálaton kívüli százados vállalta el.

Éltelt árdragítók. A dési m. kir. törvényszék Rozenberg Jakab szentgothárdi kereskedőt, aki a gyufát, cipőkrémet a megengedettnél magasabb áron árulta, tíz pengő pénzbüntetésre ítélte. — Spermezán György felőri lakos a búzát árulta meg nem engedett magas áron. Őt is 10 pengőre bírságolták. — Florea Gábor hollőmezői kereskedő a nyersaljjal üzérkedett — tíz pengőre bírságolták.

Külfelállati halátra ítelt a csikszere-dai törvényszék egy rablógyilkos cigányt. A csikszere-dai törvényszék Szabó Zoltán 15 éves gyertyafőgyési cigányt külfelállati halátra, Moldovában Andrács 23 éves cigánylegényt életfogytiglani fegyházra, Ötvös Andrács 42 éves cigányt pedig 15 évi fegyházra ítélte, mert két évvel ezelőtt meggyilkolták és kirabolták Bors Ádám koldust. A román csendőrség az ügyet nem tudta kinyomozni és csak a visszacsatolás után, az egyik cigánylegény révén sikerült leleplezni Szabóékot.

Felülvizsgálat a román adókövetéseket. Erdélyi ember előtt nem kell ismertetni a román adókövetési módszereket minden esetben igazságtalan voltát. A kormány tudatában van ennek az általános magyar sérelmeknek s ezért elhatározta, hogy a hazatért területek lakosságának módot nyújt sérelmeinek a jóvátertelére. A pénzügyminiszter rendelettel intézkedik az adórendezés ügyében. A rendelet értelmében az adórendezést hivatalból hajtják végre, minden egyes adózó hátralekát és teherbíróképességét véve tekintetbe. Az érdekeltek félnek a rendelet értelmében nem kell előterjesztéssel élnie, azonban az illyenszerű kérelmek benyújtását a rendelet azért nem tiltja. Az adófelülvizsgálat minden 1940 december 1-ig kivett adóra vonatkozik. A román állam által kivett adóhatalékokat az adózó anyagi romlása nélkül nem tudná kifizetni, az adóhatalékok részben, vagy egészben elengedhető, avagy részletfizetési kedvezmény engedélyezhető. Ez a részletfizetési kedvezmény 36, esetleg 48 hónapra terjedhet.

Athelyezik a hajludorogi gör. kat püspökséget. A hajludorogi gör. kat püspökséget Nyiregyháza-ra fogják át helyezni. A város a püspökségnek telket adományoz, hogy a szükséges épületeket elhelyezhessék.

A hetvenöt éves petróleum-lámpa.

Ezelőtt hetvenöt esztendővel két berlini bádgos-ster, nem tudni micsoda ötletből, összeállított és meg-kesztelték az első petróleum lámpát. Talán nem is lehet mondani, hogy a falalmány nagyszerűen bevált, mert hát akkor is voltak zsindegyfődeles kicsi falusi há-lyak, ahol eddig legfőképpen a kemence lángja mellett ha-maslatok valamint a tudni vágyó falusi emberek. Akkor-akkor paplák, uhová vastag szürkületkor, öreg este be-lett nézni a jászóghoz, hogy van-e kóstja elég a já-lyban. Akkor persze lámpa nélkül végezték ezt a gon-tyó körülményt. Jött azonban ez a két fránya német gyszerre megváltozott a világ. Megváltozott különösen két derék német bádgosnak, kiknek műhelyéből rövi-zen hatalmas gyár fejlődött.

El se lehetne mondani, mi minderre vette és veszi-mat napig is hasznát az ember a lámpának. Az-t mondjuk, hogy a mai napig, mert mostanában, amikor gyűszűvel méri a „fotogént”, mert a petróleumot a falusi nép nevezni szokta (s nagyon helyesen, mert a fotogént annyit jelent magyarul, hogy a fény forrása), a lámpának egyelőre nem sok hasznát veszi az ember. Az-tán következett egy másik veszedelem is, a villany. De ez már ural világítást, s a falusi ember ne irigyelje ezt a viós-gosságot a várositól, mert ez teszi tönkre idő előtt a sokat olvasó városi ember szemét. De hát előbb még a petróleum becsülete. Ha majd a páncélkosok és a repülőgépek meg-ismának annyit tenge petróleumot, akkor bőven telik meg a lámpák öblönyébe is. Adja Isten, hogy minél hamarabb megérjük ezt az időt.

Az Országos Földhitelintézet a múlt évben 18.000 gazdának jutott át. Az Országos Földhitelintézet igazgatósága az elmúlt héten tartotta az mérlegmegállapító ülést. Az intézet különösen a földirtokpolitikája-nya végezt az eddigieit is fokozott-tyan tevékenységet. Saját ingatlanai-ly valamint parcellázási megbá-lyból 15.240 kat. holdat adott el 57 vevőnek. A földművelésügyi mi-nyiszterium által reáruházott elővásá-ri jog gyakorlása alapján és a tele-lyési alap megbízásából 25.950 kat. holdat adott 7716 vevőnek, illetve ha-sonbérli birtokszerzőnek birtokha-lyhaszonbérletek céljára részben a földművelésügyi miniszterium által reáruházott haszonbérleti szerződé-ly valamint kishaszonbérletek ala-lysa céljából átengedésre kötelezett tulajdonosoktól történt átvétel alap-lyán, részben szabad kézből összesen 13.904 kat. hold területet vett ha-sonbérbe és ezt 7649 haszonbérli-nyek, tovább. Összegezve a kétirány-tyú tevékenység, az intézet az 1940. év-lyben 17.622 gazdának 65.500 kat. hold-lyt adott tulajdonba, illetve ha-sonbérbe. A mezőgazdaságot előadó-ly-s felszámolása megfelelő ütemben-lyt előré és sor kerülhetett az elm-lyült év folyamán a középlejárató —- egyelőbb 15 éves —- termelési és be-lyarzási költségek folyósításának megkezdésére. Az üzlet-lyreány-számra kikerekítve 682.000 pengő tisztá nyereséget mutat. Ennek felhasználására az igazgatóság a köz-lyülésnek azt a javaslatot teszi, hogy

az intézet az üzletrészek után mint az előző évben 1 és fél százalék osz-lytalékot fizessen, 45.000 pengőt mező-lygazdasági szociális célokra fordítson, míg 383.000 pengőt a tartalékalap-lyba esaladjon. Az intézet igazgatósá-lyga Kolozsvár székhellyel erdélyi föld felállítását halasztja el. Egyé-lyből az intézet közgyűlést 1941 fe-lyruár 14-én tartotta meg.

A finn hősök megbeszélése. Finn-lyország háborús vesztesége a kimul-lytások szerint mintegy 60.000 ember-ly volt s ezek közül 20.000 a halott. A sebesültek nagyrésze már teljesen felgyógyult háborús sérüléseiből. Öt-lyezer sebesült vált végleg rokkantná. Ezeknek gondozására az állam az 1941. évi költségvetésben, kb. 8 millió pengőt irányzott elő. Mivel ez az összeg sem elegendő a rokkantak teljes ellátására, az a törökös, hogy a rokkantakat alkalmas kiképzés se-lygtségével visszaállítsák a kenyér-lykereső társadalom sorába. Aál ez el-lysősorban a földművelőkre. Az 5000 rokkantból ugyanis kb. 2500 föld-lyművelő. Az ország különböző helyein rokkantkiképző tanfolyamokat léte-lysítenek s ezeken a földművelő rok-lykantakat új mesterségekre tanítják. (Autóvezetés, épízmesterség, könyv-lykötészet, stb.) Az így kiképzett mes-lyterembereket saját műhelyhez és-lyszámba berendezéshez juttatják s e-lyzelből minden egyes rokkant 1000 pengőnek megfelelő összeget kap ajándékba és ugyanannyit kölcsön. A finn németz így becsült meg hőseit.

Harc a tüdővész ellen.

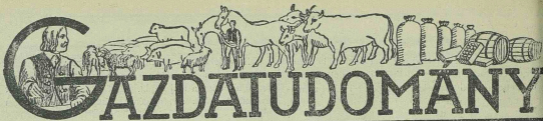
Február hónap 16-án tüdővészellen-lyes hét vette kezdetét. Ezzel kapcsol-lytában a miniszterelnökség sajtófő-lynökségének részéről Dulán minisztert fanácós érdekesen világított rá, hogy a tüdővész különböző alakja-lyiban milyen nagy nemzeti veszede-lymet jelent. Magyarországon az eba-lylázásoknak igen tekintélyes szá-lyzék a tüdővész számlájára írható. Hazánkban évente 17 ezer ember hal-ly meg tüdővészben.

A tüdővész pedig gyógyítható be-lytegség, csak idejében fel kell ismerni és szakszerűen kell gyógykezelnit. Az egészségtelen életmód és az egészsé-lytelen lakás az okozó legfőbb ször-lynek, hogy a tüdőbaj kifejlődik. É-lyppen ezért megfelelő óvintézkedése-lykkel eljéjt lehet venni a baj keletke-lyzésének.

Pontos dolog tudni, hogy a tüdő-lyvész fertőző betegség és így a beteg fertőzheti az egészséges embert. Megfelelő egészségi szabályokkal el-lyjéjt lehet venni a fertőzés keletke-lyzésének és a baj kifejlődésének.

A tüdőbajjellenes hét azt a oált fogja szolgálni, hogy az egész or-lyszágban felvilágosítsa a lakosságot a tüdőbaj társadalmi és egészségi je-lylentőségéről és hogy mindenki tudom-lyást szerezzen arról, hogy a tüdőbaj gyógyítható betegség.

Székelty falu-vezetők tanfolyama. A székely falvak vezetői számára Székelyudvarhelyen tanfolyamot rendez-lytek. A tanfolyamot az a vezetés-lyhatott át, hogy nem szabad megtagadni a népiességet.

A melegágy készítése.

Közeledik az idő arra, hogy a kertészetben mindenki a melegágy készítésére gondoljon. Az előtörténet nap elteltő erejét várják a növények s különösen azok, melyek a melegágyban korai természetűre vannak beállítva. Belterjes kertészet nélkülözhetetlen felszerelése közé tartoznak s a legnagyobb beruházásoknak jelentik a cédzert, igen könnyen kezelhető, szácske hetű és összeállítható melegágyi keretek és ablakok. Az üveg és deszkanyag rendkívül drága s emellett kevésbé tartós, mert törékeny és könnyen rothad. A melegágyi keretek és ablakok olcsóbban beszerezhetők, ha az általánosságban elfogadott szabványos mérethez igazodunk. Szabványos nagyság szerint készülnek már most is az üvegtáblák, melyeknek méretei: 28—30 centiméter. Ablakkereteink 155 centiméter hosszúnak, 125 centiméter szélesek, 7 centiméter vastag deszkából készülnek, 3 heveder 4 részre osztja azokat, melyben 20 darab üvegtábla foglalhat helyet s ezeknek nagysága 28-szor 32 centiméter. A melegágyi keret tehát 3 vagy 4 ablakos. Elfogadottabb s használatosabb a 3 ablakos, melynek nagysága tehát: 155 centiméter széles, 375 centiméter hosszú. A keret hosszát 3, illetve 4 ablak szélességének összege állapítja meg, a szélesség pedig az ablak hosszával lesz egyenlő. Igen nagy előnye az, hogy nyár folyamán, mikor a kertekre szükség nincs, könnyen szétszedhetjük s kicsi, esetleg zárt helyen elraktározhatjuk. Szoros kiegészítő részeit képezik az összekötő vasak, az ablaktároló lécek, a szellőztető fáska, a szalma- és deszkalakarók, az árnyékolók, az öntözővizet melegítő üstök stb. Ezeknek a dolgoknak a beszerzése nagyobb tökélet igényel ugyan, de azokat, mint beruházást kell tekinteni. A melegágyak felállításánál feltétlenül szem előtt tartandó követelmény az, hogy a szelektől, viharok kártételeitől kellőképpen meg legyenek védve, akár lakóház vagy egyéb építmény által. Azonban, ha ez nem lehetséges, akkor az a terület, ahol a melegágyak felállítanak, kükörice-, napraforgósárral, náddal vagy deszkával körülvesztjük, azaz szellőzősövényt kell építenünk. A szellőző nagysága a gyakorlatban 150—180 centiméter, tehát mintegy embermagasságú lehet. A szellőzők óriási nagy előnyét a palánták zavartalan fejlődésében a szelek fávollartásával éreztethetjük. A melegágykészítés tehát időhöz kötött munka s annak felállításával nem szabad sokat késnünk, mert ugy a hajtás, mint a palántanevelés eredménye a kelő időben fellállított melegágytól függ.

Melegágykészítésnél legelsősorban is heves trágyára van szükségünk, amely trágya az öszerakás után be-

gyullad, bomlani kezd, bomlásával meleg és hőt fejleszt s ennek a melegnek a segítségével nevelhetjük a korai palántákat s végezzük a hajtást. Heves trágyák közül elsősorban a lótrágya jön figyelembe, mert ez mennyiség tekintetében is számottevő. Ennél hevesebb trágya a szamár és öszvér trágyája, de ezek azonban oly műtámasz nélkül nem fordulnak elő, hogy ezek nem jönnek számításba. A lótrágyák közül is a teljesen friss trágya lesz alkalmas melegágy készítésére. Ebben a trágyában az alkotórészek még teljesen friss és felismerhető állapotban vannak, színe világossárga, az ilyen állapotban levő trágya öszerakás után bomlásával meleg lesz. A félrevelt vagy szalonnás trágya és a hideg trágyák mint például a szarvasmarla trágyája, amely sok vizet tartalmaz, melegágy készítésre alkalmatlanok, mert hőfejlesztő képességük igen csekély, nem számottevő. Trágya hevességét száraz lomb hozzákeverésével mérsékelni lehet s így a meleget is tovább tartja. Kertészkedőknél foglalkozóknak mindig tisztában kell lenni a felhasználandó trágyamennyiséggel, mert a tavaszi s a melegágyak felállítását megelőzően feltett kincs a trágya. Ajánlatos lesz tehát már előre is biztosítani a szükséges mennyiséget, ha pedig ez nem lehetséges, akkor már az előnyáron összegyűjtött trágyát úgy kell elraktározni, illetve konzerválni, hogy az idő elterelésevel melegágykészítésre alkalmas legyen. Ilyen esetben helyesen járunk el, ha trágyát 2—3 méter széles, 4—5 méter magas és tetsző szerinti hosszúságú kazlakba rakjuk oly módon, hogy teletel homorúan s nem domborúan fejezzük be. Sülyes letünk a kazal belsejébe még deszka vagy bádogosívet, úgy, hogy így a kiszáradást jobban elősegítsük. Ilyen módon a trágya teljesen kiszárad, konzerválódik. Tavasszal ezt a trágyát arra a helyre berújuk, ahol a melegágyakat fel akarjuk állítani, kupacba rakjuk, langyvízzel beöntözzük, esetleg friss istállótrágyával keverjük s a begyulladást elősegítjük.

Amikor a trágya erősen gőzölni kezd, ami már begyulladásnak a jele, alkalmas lesz melegágykészítésre. Melegágyainkat vagy a föld felszínre, vagy ajánlatosabb erre a célra kiásott árokba készíteni. Mindenesetre trágyamennyiség berakását ahhoz viszonyítva végezzük, hogy palántanevelésre, vagy hajtásra kell-e a melegágy, mert az előbbihez vékonyabb, míg az utóbbihoz vastagabb trágyaréteg szükséges. A begyulladt trágyát trágyavilla segítségével 30 centiméter vastagságban rángatva elhúntjuk s az elsősorban után erősen letaposunk. A letaposott trágyarétegre keretet állítunk s a keret belse-

intén kilöjlük trágyával; melyt erősen letaposgatunk. a trágya nem bír elég nedvességgel, akkor ablakon-
t 2-3 öntözökama vízzel beöntözük s így begyul-
tásra kényszerítjük. Ezután ablakokat helyezünk a kere-
kre, szalmataróval ágyainkat betakarjuk. A burkolat
felszét szüntén elvegyezük, melynek nagy előnye a
sakaróttal bíró kertészkedők előtt ismeretes, 5-6 nap
utva a trágya begyullad. Ekkor az ablakokat leszedjük,
trágyát erősen elpussok és melegágyainkat 10-20
centiméter vastagságban feloldjuk. A berakott föld pár
ip alatt átmelegszik, amiről tapintás után meggyőző-
st szerzhetünk s ekkor már az ágy magvetésre alkalm-
s lesz. Esős s lehetőség szerint fagymentes napon az
blakokat leszedjük, a melegágy földjét kézzel, villával
új kapával átforgatjuk, kiszéleltetjük azért, hogy a
mege levő káros gázok elhullanak. Ezután a földet ge-
blyével elegyengetjük. lapogatódeszkával lelapogatjuk
ezzel a magvetésre előkészítettük.

Ha a melegágyban palántát akarunk nevelni, akkor
dob fontos követelményt kell a magvetésnél szem előtt
rtani. Ugyanis, ha földzellel (pikírozás) nevejük pa-
ntáinkat, akkor a magvetést sürűben végezzük, még
sáig a káposztafélékből, paprikából, paradicsomból
5-16 gramm magot vetünk, zellerből 4-5 grammot;
a azonban nem földzellel a palántáinkat, akkor az em-
telt mennyiség egyharmadát vetjük el, amely mennyiség
lkalmazásával erőteljes palántákat nyerhetünk. A ma-
gétés után sáron földreterget szőlőnk a magra, finom-
szájsá kannaival beöntözük s az ablakot és szalma-
karóval visszafedve, zárva és sötétben tartjuk, míg a magvak
em esztráznak, utána a kikelt palántákat világossághoz
oktatjuk. A kikelt palánták további gondozása az óva-

tos nyhe időben, különösen a déli órákban való szellő-
tetés s langyos vízzel való permeleezés, árnykolás s kí-
és betakarásból áll. Az idő előrehaladásával mindig több
és több levegőhöz szoktatjuk a fiatal palántákat. Majd
később, a kiültetés előtt azokat edzeni is kell. Az edzés
ából áll, hogy az erős levegőzés után, szélesedés napon
egeszen, majd később éjszakára is teljesen eltávolítjuk
az ablakot. Az ilyen edzett palánta a kiültetést minden
kockázat nélkül kibírja, szépen fejlődik tovább. Gyakran
a legodaadóbb kezelés és szaktudás mellett is fellép a
palánták gombaokozta, megdőlési, szártövi rothadás be-
tegsége. Ez leg többször a tulsűrű vetésnek, erős öntözés-
nek, levegő hiányának és a fertőzött talajnak a követke-
zménye. Fellépését az előbb mondtak szem előtt tartásá-
val elkerülhetjük. Ha azonban már a betegség észlelhető,
akkor a beteg részek eltávolításával, a föld kieresztésé-
vel, egy és fél-két-százalékos lysololdattal való permele-
zéssel akadályozzuk meg a tovaerjedést.

Minden tekintetben helyese s szakszerűen nevelt
palánták kiültetésénél tartunk szem előtt még a következ-
zőket:

A beültendő területet előző napon öntözzük be.

Ültetésre esős, boros s nem szeles, napos időt választ-
szunk ki. Ha ez azonban nem volna lehetséges, akkor a
kora reggeli vagy esti órákat használjuk ki az ültetésre.

A palántákat felszedés előtt beiszapoljuk s föld-
labdával együtt szedjük ki.

A kosarat vagy edényt, amelyben a palántákat az
ültetés helyéig szállítjuk, benedvesítjük, szőlő, napból,
kiszáradástól védjük, ültetés után ismét beolesoljuk s így
a megfogamzást elősegüljük.

Sz. I.

**visszatért keletmagyarországi és
szak Erdélyi gazdák az idei jubiláris
mezőgazdasági kiállításon.**

Az O. M. G. E. az idén, március
9., április 6. napjain rendezi Buda-
osten az 50 ik mezőgazdasági kiállít-
ást és tenyészállat vásárt. A vissza-
tért Keletmagyarország és Észak-
rdélyi gazdaközönsége számára az
O. M. G. E. egy külön Erdélyi pavil-
on ajánlott fel, amelynek benépe-
tésére az Erdélyi Magyar Gazdasági
Egylet-et kérte fel. Az Erdélyi Ma-
gar Gazdasági Egylet ezúton is fel-
véri a kiállításon résztvenni óhajtó
gazdaközönséget a kiállításon való
résztvételi szándékának február 25-ig
való bejelentésére. A részvétel díjta-
lan. A mezőgazdasági és a mezőgaz-
daságot érdeklő ipari vállalatok,
amennyiben részt óhajtanak venni a
kiállításon, szintén az E. M. G. E.-hez
(Kolozsvár, Majális-utca 16. sz.) kell
bejelentésük részvételi szándékukat

legkésőbb február 25-ig. Bármilyen
írású, a budapesti mezőgazdasági
kiállítással kapcsolatos érdeklődésre
készséggel nyújt felvilágosítást az
E. M. G. E. igazgatósága Kolozsvár,
Majális-utca 16. sz.

**Mézlelő facsemelék közösen,
kedvezményesen árón lehet beszerezni!**

A gödöllői m. kir. méhészeti gaz-
daság mézelőfaiskolájából az 1944.
és tavaszán az alábbi facsemelék,
illetve élő növénygyökerek kerül-
nek kiosztásra.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület
felhívja érdeklő tagjait, hogy ameny-
nyiben a kieszédesi költségeknek meg-
felelő alábbi árón és a vasúti fuvar-
díj megtérítése ellenében rendelni
óhajtanának a csemelékéből, ezen
szándékukat szíveskedjenek az
E. M. E. (Kolozsvár, Majális-utca
16.) címére mielőbb bejelenteni. A
megrendelt csemelék Kolozsvárt

veendők át. Vidéki csoportos meg-
rendelések közvetlenül szállíthatók.
A megrendeléssel egyidejűleg a cse-
melék, illetve gyökerek ára is bekül-
dendő az E. M. E.-hez. A kiadható
csemelék jegyzékét alább közöljük.
A következő csemelék ára darabon-
ként 15 fillér.

1000 darab bálnyfa sudár, 1000
darab kínnes bokor, 300 darab
ezüstfa bokor, 100 darab fagyfa
bokor, 100 darab lone bokor, 300 da-
rab aranyribizke bokor, 100 darab
keeskerágo bokor, 100 darab mána
bokor, 1000 darab késővirágzó akáé,
5000 darab japánaké sudár, 2000 da-
rab spirea bokor, nem mézelő. A kü-
vetkező dugványok, stb.-ből 5 darab
10 fillér. 5000 darab ezüstfa, fagyfa,
aranyribizke, lone, hóbogó, spirea
dugvány, 5000 darab késővirágzó
akácoltövesző, 10,000 darab szirmai
gyapot krepin gyökértő, 10,000 dar-
ab mezei istár 15.

Hitel a székely, fatermelőknek.
A négy székely vármegye sorsa szorosban összefügg a fával, hiszen a lakosság jövedelmének és keresetének mintegy 70 százaléka származik az erdőkből és az erdei munkákból. A Székelyföld közlekedési, illetőleg szállítási nehézségait a kormány minden rendelkezésre álló eszközzel igyekszik megoldani, de természetesen a helyzet végleges rendezése időt vesz igénybe. A szállítási akadályok miatt a Székelyföldön ártott fakészletek értékesítése lebonvitható nem volt és ez hátrányosan kihatott az erdei munkákra, valamint a fűrészek üzemére is. Bánffy Dániel báró földmivelésügyi miniszter, felismerve ennek a kérdésnek nagy nemzeti fontosságát, a megindult tárgyalásokkal kapcsolatban hatékonyan támogatja a Székelyföld érdekeit. A kormány egyelőre 5 millió pengő keretben termelési hiteket nyújt a székelyföldi pénzintézetek útján, olyan kedvező feltételekkel, hogy a kistermelők is kölcsönöket kaphassanak. Ez a nagyszabású hitellezési akció lehetővé teszi majd azt, hogy a fűrészüzemek ismét nagyobb erővel dolgozhassanak, az erdők kitermelése megfelelően folyhasson és a lakosság széles rétegei munkához, keresethez jussanak.

Lehet már vetni a tavaszi búzát!

Több olvasónk, aki ősszel nem tudta vetésit bejézni, kérdést intézett hozzánk, hogy mikor foghat hozzá a tavaszi búza vetéséhez. Feltejtünk, hogy meelőbb és pedig amint az időjárás és talaj viszonyok megengedik! Valószínűnek tartjuk, bármilyen kedvező lesz az időjárás a vélelre, február vége, március eleje előtt aligha kerül sor.

Ismét száj- és körümfájás járvány tenyegelt!

Az angol rádió szerint a száj- és körümfájás betegség a husított körümfájások között ismét fellépett. Essexben a betegség máris nagy károkat okozott. Valószínű, hogy a háború következtében megromlott egészségügyi viszonyok elő fogják segíteni a betegség terjedését, amely csak néhány évvel ezelőtt okozott nálunk óriási károkat.

Védjük a madarakat!

Februárban, különösen a nagyon havas idek telek, fokozott védelemre van szükségük hasznos madarainknak. Gondunk legyen rá, hogy az etetőekben mindig kellő elegendő legyen. Fagyú, hűsvágdalék, mák, különféle boggyók és magvak megszerű táplálékot nyújtanak a csapzottan didergő madaraknak. A nászukat tartó dúvadak ilyenkor pároszerezés céljából nagy területeket kerórolnak be. legyünk tehát résen, hogy az etetők tájékát ne háborgassák, madarainkat ne veszélyeztessék. Madárvédelmi illetvények legalkalmasabb a galagonya, vad rósa, bóróka, bodza, fagyal és veresgyűrű.

Mire van szüksége Erdélynek?

Bethlen László gróf a képviselőházban nagyszabású beszédet tartott Erdély kérdéseiről. Beszédében kiemelte, hogy Erdély visszacsatolásával olyan terület tért vissza az anyaországhoz, amelyen 22 ezrelédon keresztül rablogzárkódás folyt s különösen is valóságos tervszerűséggel a magyarlakta részekben. Ezt a rablogzárkódást Erdély lakossága kénytelen volt tetetetlenül végigélni. A román rablások pótlására különféle befektetéseket kell eszközölni. Minden erőtnek latba kell vetnünk a teljes jóvátétel érdekében. Ennél az újjáépítésnél valamennyien ott leszünk. A tennivaló reugeteg.

Elsősorban a mezőgazdasági szakoktatást kell a legfokozottabb mértékben kiterjeszteni a visszatért területekre. Szükség van továbbá Erdélyben tejszakipari iskolák felállítására, mert különösen a Székelyföldön a tejtermelés színvonala olyan, hogy ilyen iskolákat fenn tud tartani. Falipari és falepároló üzemeket kell felállítani. A mezőgazdasági ipar fejlesztése körül sok a tennivaló. A székelyföldi burgonya és gyapjúipar értékesítését fel kell ismarni. A Székelyföldön gyapjúfeldolgozó üzemeket kell létesíteni. Jó megfonteltási lehetőséget nyújt a len, kender és gyapjú feldolgozása. Különösen Háromszék és Maros-Torda vármegyékben, fontos ezeknek az üzemeknek a felállítás. Felkészültségű és munkajaggyal kell hozzáállnunk Erdély újjáépítéséhez.

Kedvezményes áron és kölcsönön is lehet vetőmagot kapni!

A kedvezőtlen őszi időjárás és a rendkívüli körülmények következtében vetetlenül maradt területekre szükséges vetőmagról a földmivelésügyi miniszter gondoskodik. Zab-, árpa- és kukoricavetőmag részben kölcsön, részben pedig kedvezményes áron kerül kiosztásra. Vetőmagkölcsönt csak azok a 20 kataszteri holdnál nem nagyobb szántófelülettel rendelkező gazdák kaphatnak, akiknek nincs vetőmagjuk és azt saját erejükből beszerezni nem tudják. A kölcsönvesztéssel megpéz-beli egyenértékét az őszi folyamán kell az akkor érvényes árnak mellett visszafizetni. Készpénzfizetés ellenében kedvezményes áron kaphatnak vetőmagot azok a 100 kataszteri holdnál nem nagyobb szántófelülettel rendelkező gazdák, akiknek megvan ugyan a megfelelő anyag erejük, de a vetőmagot a környéken beszerezni nem tudják. Ezek a gazdák a zabot 21,35, az árpat 25,35 és a kukoricát 21,65 pengőért kapják méterműzárkúnt csak nélkül, a rendelkezési állomásra szállítva. A beszerzést és kiosztással járó költségeket, valamint a vasúti szállítási költségét az államkincstár viseli. Az igényléseket február hó 25-ig kell bejelenteni a vármegyei gazdasági felügyelőségnek. A később kért vetőmag odaszállítás aligha biztosítható kellő időre.

Műtrágyák beszerzése.

A nemzetközi helyzet parancsolja követelni, hogy a többtermelés érdekében mindent tegyünk meg. Sa uos, gazdáink még ma sincsenek tisztában azzal, hogy a műtrágyák áll. eszközölt befektetés minden esetben hasznosozható. Természetesen jól le megvolygatni a megfelelő és a kédeses növénynek alkalmas műtrágyát. A földmivelésügyi miniszterület közlelőből felhívta a gazdákat figyelmét arra, hogy műtrágya szükségűtüket idejében rendeljék meg és szerezék be. A vasúti forgalom korlátozása miatt különösen nagy jelentősége van most az idejében való rendelkezésnek. Csak annak a gazdának munkája lehet eredményes, aki mielőtt a maga idejében végez el és e pillanatot sem késik a munkákkal.

PIAC

A székelyföldi fa ügye.

Erdélyrészi Gazdasági Tanács alkott az erdélyföldi fa értékeinek kérdésével. Megállapították az erdőkitermelési szabályok szerű betartása mellett, fontos, a jövőben a közbirtokosságok skedelműleg is megszervezkedjenek. A Tanács erre a célra a legalkalmasabbnak a szövetkezeti formát jemp.

Maradnak a hústalan napok.

hústalan napokkal kapcsolatban tveles hír került forgalomba. A k áptalanok! A hústalan napok szere minden változtatás nélkül. lbra is megmarad és azokat nem ezik át a hét más napjaira.

Erdélyi gyümölesértékesítési érdeke-

földművelésügyi minisztériumban földművelésügyi minisztérium nős súlyt helyez a visszatért keés erdélyi országrészek gyümöles- kesítésének előmozdítására. Az l kapcsolatos kérdések megvita ra január 29-én értekezletet tar- úk, amelyen résztvettek a kelet- yarországi és erdélyi érdekkép- tekek is. A földművelésügyi mi- térium a folyó évi beruházási ram keretében tervbe vett 12 mölesesomagoló közül hetet, a 34 jó közül pedig tizenkettőt az man visszacsatolt területeken idékszik felállítani.

rek a rézgálicot pótló szerekről.

éhány hét óta a budapesti és vi- i lapokban litott föl-fölkukkac egy hír, hogy sikerült rézgálic ó-anyagot találni. Az egyik lap olvassuk, hogy Németországban, eban, Jugoszláviában kitünően áll az egyik vegyszerműnek talál- nya s mint permetezőszer már gyarországi szabadalomra is beje- ettek. Állítólag hivatalos körök is tárgyialások folynak már, y a szert lithon is gyártják, amely ag szerintük sokkal gazdaságo- b, mint a rézgálic. Ugyancsak szól a fáma, hogy két magyar-

A malacok gyors hizlalása.

Multbet cikkünkben rámutattunk arra, hogy miként lehet jó takarmá- nyozással és Pekk-Futor adagolással az angolkór veszedelmes megnyílvá- nulásait távoltartani, vagy gyorsan és biztosan meggyógyítani. Felhívtuk to- vábbá olvasóink figyelmét arra is, hogy a hizlalás ideje 10-12 hónapra megrövidíthető, ha a malacot már vá- lasztási korban fogjuk hibozá és a megfelelő takarmányozáson kívül na- ponta néhány gramm Peket és Fu- tort is adunk neki.

Mint minden komoly munkának, a gyors hizlalásnak is meg vannak a maga előfeltételei. Nem szabad abba a hibába esni, hogy a gyorsított hizla- lásnak csak előnyeit akarjuk kihasz- nálni, anélkül, hogy szakemberek fig- yelmeztetéseit meg ne fogadjuk. — Csak kifogástalan, jó eszatozatú, jó fejlődési hajlamot mutató, egyszóval életrevaló állatok alkalmasok arra, hogy hizlalásba fogjuk őket. Amelyik erre nem alkalmas, azzal ki- sértetet ne tegyünk, mert az eredmény elismorító lesz.

Ne feledjük el, hogy az egész hi- zási idő mindössze egy eszatozó s ezen idő alatt a hízó két munkát végez. Az egyik a eszontendzer fejlődésére, a másik pedig a hús és zsír felrakása. Erre a két munkára az eddigi módszer szerint, két eszendő állott rendelkez- sére.

A jelszó tehát: fogjunk bele a gyors hizlalásba, de nem nyakra-főre, hanem nézzük meg jól, hogy mely malacok igazán alkalmas e célra!

A jó takarmányozás, amiről egyik következő számunkban fogunk szó- lani, továbbá a Pekk és Futor a töb- bit majd elvégezik.

A gyors hizlalás részére alkalmas- lannak nyilvánított állatainkat se ha- nyagoljuk el azonban. Adagoljunk ezeknek is rendszeresen Pekk és Fu- tort, mert néhány fillér napi költség- gel nagy eredményeket fogunk tapasztal- ni a gyorsabb fejlődésben és az an- golkór megbetegedések távoltartásá- ban, vagy gyors meggyógyításában.

Én naponta kapok

PEK K-et

és FUTOR-t

Gazdám a szövetkezésben vásárolja és fildérekbe kerül.

A „Magyar Nép” felvilágosít a beszerzés helyéről

országi feltaláló is akadt és nagyon jónak és gazdaságosnak ígérkező pótszerüket a m. kir. földművelésügyi minisztériumnak rendelkezésére bo- csátották megvizsgálás végett. Ezek- hez a hírekhez csak annyit fűzünk hozzá, hogy óvakodjanak a gazdák

a nagydobbal hirdett ilyen szerek- től, mert lehet, hogy csalafintaság rejtezők a háttérben. Ha lesz ilyen pótszer, akkor a földművelésügyi mi- nisztérium ügyis megadja az euge- délyt a forgalomhathozására és lapunk is idejében közölni fogja.

A magyar nemzet verses története.

Szent László a nagy király.

Salamon Pozsonyban amíg várt sorára,
Gáspár szakadt a gondtól zaklatott házára.
Hogy Géza, a király, adóját lerázza,
Suhintott a halál fekete sorába.

Ámde Salamontól pártolt a szerencse,
Hogy király lehesen, mind hiába tesse.
Egy emberre nézett most a magyar nemzet,
Künl derekabbat Isten nem teremtett.

László herceg volt ez, neve fenn ragyog már,
Magasabb egy fejeit minden magyaroknál,
Hősök eszményképe, bámulatnak tárgya,
Híes, kegyes nevét minden magyar áldja.

Hogy királyi bátyja két szemét lehuntya,
Lászlónak a néptől nem volt több nyugta.
A nép őt kívánta gonolatlomban, szóban,
S a nép szava Isten szava volt valóban.

S íme László herceg nem retelle vissza,
Tudta, hogy a trónra hivatalos hivatalos tiszta,
Nemzete sorsának így lett a fájó fűvé,
Magyaroknak szent, nagy, dicső királyává.

A kalap.

A rendőrség körözést adott ki egy megugrott rablógyilkos ellen. A lapok közölték a fényképét s hogy a felismerés sikeresebb legyen, pontos személyleírást is közöltek róla, megoldva azzal, hogy aki kézrekeríti, ezer pengő jutalmat kap.

Vasárnap délután a kis falu emberei a Gazdakörben összerakoztak és Babos Gáspár esküdt elnökelete alatt arról beszélgettek, hogy bizony jó volna a rablógyilkost csendőrkézzre adni. A dicsőségen kívül ezer pengő útné érte az ember tenyerét.

— Hm! — mondták az emberek, — hiszen ha ide jönne, el is fognánk!

— Csakhogynem jön ám az ide! — vélekedett a másik. — Mit keresne itt?

— Bajkál. Fél a csendőrököt.

— Csakhogynem jön ám az ide! — vélekedett a másik. — Idé inkább eljön.

— Ez a magyarázat kisé megőrszergette a magyarok vért. Az eset különösen Babos Gáspárt érdekelte. Volt benne

bizonyos detektiveskedésre hajló kedv. A gazdák már elfelejtették a gyilkost, de Babos még mindig arról dologkodott. Egyik reggelén, mikor egy kis pálinkára bement a kocsmába, a kocsmá uras volt, mindössze a sarokban állt egy ismeretlen fiatalember. Olyan csendesen ült, észre sem vette.

Babos leült az ablak melletti asztalhoz, s a decortól oda kéréte. Megitta. Aztán rágyújtott. Szív pipát, füst bodrozott, kacskaringózott s amint a pálinkától feleségizott ez a gyilkos után loholt, két hónap szame a füstfelhőn keresztül rátapadt a sarokban ülő emberre.

Csak most vette észre. Nézte, pislogott. Az ide megerre el bámult az asztal tetejére, a magyarról tudta sem vett. Babos szame kimeredt.

— De nagyon ismerős ez az ember! — gondolta magában. — Ki lehet ez?

Amint azon gondolkodott, törte az esztét, egy csak, mint hírtelen támadt villámlás, kiemelkedett az újságokból ismert gyilkos arca. A szíve megdobban.

— A gyilkos!

Jaj, de melege lett!

Ilyen helyzetben még soha életében nem volt. Csak vele szemben a keresett gyilkos. Szinte érezte markát ezer pengő. Nyugtalanoságát sem árulta el. Szépen, pósan elkészítve a kocsmárosról, aztán lement a kasszára. Mikor az utcára ért, futásnak eredt. Csak úgy zörög a pipa, meg az öngyújtó a zsebében. Mert se csendőrendőr nem volt a faluban, hát a tüzőleókat zavart.

— Halló, emberek! Gyertünk hamar! A Weisz kocsmájában van a rablógyilkos. El kell fogni!

A tüzőleók először megdöbbenek. Ok fogjanak eleven, igazi rablógyilkost? Azt nem!

De a következő pillanatban már valamennyit el a dicsőség utáni vágy. Egymásra néztek és elhatározták, hogy habár csak a falu tüzvezedelemének az elhárítás kötelességük, azért ez egyszer elmennek gyilkost fogni.

Lázasan készülődtek, fejükre illesztették a selymes. Még a fészkendőt is magukkal vitték, hogy ha a gyilkos netalan menekülni akarna, hát majd a Sipos Jóska, vezető szembepriccell.

Aztán nagy csendben és nagy titokban körülvették a kocsmát. A gyűrű teljes volt, mert közben a nagy esemény híre terjedt s az otthon tartózkodó férfiak mentő villát fogtak és hírnevet szerezni ők is beálltak a tüzőleók közé. Ebből a gyűrűből ugyan nem szabadul ki a gyilkos.

Aztán Babos Gáspár a tüzőleó főparancsnokká békés időben lakatosmester volt, bement a kocsmába gyilkost felszólította, hogy adja meg magát. A gyilkos ugrott, az ajtóhoz rohant és menekülni akart. Mikor azonban meg látta, hogy odakünn mi van s hogy Sipos ugyancsak a szemének irányítja a csövet, megadta magát. Babos Gáspár indítványára egyenesen a községházára ment.

A fogás híreire csakhamar megjelent a jogzósi. A jog komolyságában nem igen hitt, de annál nagyobb lett, mikor a vallatásnál kiderült, hogy az elfogott ember csakugyan a keresett rablógyilkos. Most már a jogzósi is mozgolódott. Micsoda fényes eredmény. Az ő fa-

el a híres embert. Míngyárt telefonált a szomszédos
ben állomásozó csendőrörsnek, hogy jöjjenek a gyil-

özben mult az idő. Delet harangoztak, ott volt az
ő. Igen ám, de mi lesz a gyilkossal, ha mindnyájan
énekek ebédelni? Rövid tanácskozás után abban álla-
meg, hogy a gyilkost valakinek őrizni kell. De ki
közik a nagy feladatra?

A kispíró katonagyerek volt. Igaz, hogy csak szanitéc.
Igen azért igen nagyon adta a bátort. Kijelentette,
a gyilkost vállalja. A foglyot bezárta a községéghá-
za levő kóterbe. A kispíró számára meg szereztek
akasztékát, hogy az őrizésnek harciasabb színezete le-
a vállára egy öreg, závárnélküli Manolichert akasz-
g, hogy a puská is kéznél legyen, ha a gyilkos esetleg
akart.

A kispíró a kispírót ezenképpen mindenféle támadás
bébiztosították, mindenki nyugodtan eltávozott abban
arban, hogy délutánra már ott lesznek a csendőrök
veszedelmes gyilkost elviszik. Meleg, napsütéses déli
A gyilkos a kóterben ült. Körülnézett. Az ablakra
asztroszély fűzült. Gyakorlott szemre rögtön látta, hogy
em tud megszökni. Lehajította hát a fejét és gondolt.
A harcias kispíró az ajtó előtt strázsált. A vállán
negrándított a fegyver szíját és szőnyegen büszke
hogy a gyilkos révén ilyen fontos hivatásba kever-
Amint ezen gondolkodott, a kóter ajtaja belülről
oppant.

A kispíró fűlélt. Semmi nesz. Egy ideig várt. Megint
Az ajtóhoz ment és benézett a kulcslyukon, Nem
semmit. A lyuk sötét volt, mintha belülről kalapot
volna rá. Megjédt:

— A mindenségít! — gondolta kénlődvá. — Még
megugrik!

Hirtelen melege lett. Most ő koppinotta meg az ajtó
szólt:

— Halló!

A gyilkos nem felelt.

A kispíró már nagyon nyugtalan volt, öklével meg-
az ajtó:

— Halló! — kiabált ismét.

Megint nem kapott választ. Erre már elveszítette tü-
és a závárnélküli Manolichert lövére készen tartva,
főtt az ajtón és mérgesen felkiáltott:

— Az akasztófáját az urnak! Szóljon, ha kérdezem,
ben mindjárt agyonlövöm!

A gyilkos még erre sem szólt. A falnak dőlve állt, az
szápat volt. Az ablakon keresztül besütött a déli nap.
órában rettenetes meleg terjengett. A kispíró megrázta
ilkos vállát:

— Mi a csuda bja van? — ordította a fülébe, mikor
hogy nem felel, csak ájuldozik. — Hát beszéljen,
kupán vágom!

A gyilkos az ablakra mutatott:

— Nem bírom ezt a rettenetes meleget — szólt végre
álmalmas és őszinte arccal nézett a kispíróra. — Legyen
kispíró úr, vezessen máshová? Nem bánom, akár-

hová, csak innét el, mert a nap megöl. Szívbjajos vagyok.
Jaj, mindjárt megalok! — A szívéhez kapta és egész tes-
tőben remegett, kapálódzott.

A kispíró szemügyre vette a „beteg” embert. Nem
hiába volt szanitéc: rögtön meglátta rajta, hogy „valóban”
szenev. Igen féltette őt. Nem szeretne volna, ha meghalt
volna a keze alatt. Utóbb még ráfogták volna, hogy bört
vezett őrzőt a bakapuskával.

Gondolkodott egy ideig, aztán határozott:

— No, gyűjőn velem! — szólt a támoalgó emberre.

— Átvezetem az irodába. Ott jó lesz a vag.

Elindultak. Mielőtt azonban az irodáját rászárta
volna, pompás gondolata támadt. Gondolta ugyanis: Amí
biztos, az biztos!... Keményen belenézett a gyilkos szemébe,
aztán fölényesen megszólt:

— Adja csak ide a kalapját!

A gyilkos állta a tekintet, aztán szó nélkül átadta a
kalapját. A kispíró rászárta az ajtó. A kalapot maga elé
tette a tornácra, ő maga pedig visszaült a padra és most
már végtelen nyugalommal leste a csendőröket. A gyilkos
alig várta, hogy a kules megforduljon a zárban, az iroda
ablakát kinyitotta, aztán úgy elpárolgott, mintha ott sem
lett volna.

A csendőrök megérkeztek, hogy a foglyot magukkal
vigyék. A falu teljes számban felsorakozott a községéghá-
za elé, hogy lássa, hogyan viszik el a neveztes embert. A nap
hőse persze a kispíró. Róla beszéltek mindenki. Hogy egy-
maga megőrizte a gyilkost. A menyecskék szemé csak úgy
tüzelt feléje. A jegyző boldog volt s mikor a csendőrök
társaságában odaérkezett a kispíróhoz, tréfás kedvvel kér-
dezte tőle:

— Na, jóska, mit csinál a gyilkos?

— Megvan! — szólt a kispíró büszkén. — Itt van az
irodában, el!

A jegyző a kispíróra nézett:

— Az irodában? — kérdezte. — Hogyan került oda?

A kispíró kihúzta magát:

— Árhelyeztem, hogy meg ne haljon — mondta büsz-
kén és elbeszélte, hogy mi történt.

A jegyző rosszast sejtett, az ajtóhoz ugrott és benézett
az irodába:

— Tudtam! — mondta ugyanakkor lesujtva és keser-
veset sóhajtott: — Azt a kutyal!... Megszökött a bitang!

A kispíró gúnyosan mosolygott:

— Micsinált? — kérdezte. — Hogy elszökött-e? No,
már az aztán nem szökhethet el még akkor se, ha el akart
volna szökni!

A jegyző mérgesen ránézett:

— Mért nem szökhethet volna el?

A kispíró kinyújtotta karját és hosszú bittykös mu-
tatóujjával a tornácra bökött:

— Mert a kalapja itt van, el! Még idejében elzalogol-
tam tőle, hogy el ne léphessen — mondta fölényesen a
csendőrök felé kacsinva, hogy ezt tegyék utána, ha tudják.

Azt azonban még máig sem érti meg, hogyan szökött
el egy meglett ember úgy, hogy a kalapját a tornácra
hagyja.

Nyáry Andor.

A kácsi fuzsúr balladája.

Lénárt Károly öreg rokkant,
Uzsonkon túl összeruppant,
Csendes magyar lett belőle,
Se jelene, se jövője.

Béhangt szemmel múltjába lát,
Keresi ott délece magát
Pántlikásan, bokrétaosan...
Ki nem fullad a csárdásban.

Egyenes, mint a gyertyaszál.
Keresztesen vonatra száll;
Ferenc Jóska csak őt véta
A miskolci kaszárnyába.

Hamarosan nyergelnek is,
A kúrtások kúrtólnek is,
A dobosok dobolnak is,
Szót a parancs: indulnak is.

Bög az ágyú Uzsonkon túl.
Magyar harang egy se kondul,
Pedig bőven hullt a husár,
Egyenesen az égbe száll.

Lénárt Károly melle véres,
Kácsiig virit, Kácsiig érez;
De nem kapta föl a halál,
Falujába hatoltál

Teste törött, keze béna,
Kéji maga bús árnyéka;
Mégis jó volt, mégis szép volt,
Mert hováéd volt, mert vitéz volt!

Gyökösny Endre.

A minőség a döntő.

A magyar nem kis nép! Történelmi múlt, erkölcsi érték, művelődés tekintetében egy nemzetnél sem vagyunk kisebbek. Nem a szám, a mennyiség, hanem a minőség a döntő. Katonai vitézség, zene, dal, művészet terén a legelső, a legnagyobb nemzetek rangsoroltunk.

Nem is vagyunk kevesen! —

Európa 31 nemzete közül száma néve a 8-ik a nemzet vagyunk!... 1. orosz, 2. német, 3. angol, 4. francia, 5. olasz, 6. lengyel, 7. spanyol, 8. magyar, 9. román, 10. holland, 11. portugál, 12. cseh, 14. szlovák, 15. bulgár, 16. litván, 17. görög, 18. flamand, 19. polon, 20. dán, 21. finn, 22. norvég stb.

Hunyadi Mátyás idejében annyi magyar élt, mint ma angol.

Európában élő 120 nyelv közül magyágra a 12-ik helyen állunk.

Az egész világon beszélt 2256 nyelv sorában pedig a 29-ik helyen.

Legyünk önértékesek és büszkéek magyarságunkra. Magyarságunk, magyar szellemünk jüggetlenségét, állóságát, szabadságát, ereditelenségét őrizzük meg ma is. Mi, ősi időktől fogva való, örök életre hívott nemzet vagyunk! Sem mongol, sem török dúlás, sem 400 éves osztrák urálmom, sem idegen elemek gazdasági zsákmányolása, sem nemzetközi forradalom, sem trianoni megaláztatás nem volt képes erőt venni rajtunk.

Más népek érdekeit nem akarjuk bántani, de az érdekeinkkel, minőségünkkel tisztába kell, hogy legyünk. Magyarságunk védelmére, erősítésére, fejlesztésére minden áldozatot vállaltunk kell.

APRÓSÁGOK ADOMÁK

Mi közük van a napfoltoknak
az árvizekhez?

Lapunkban nagyon sokszor írtunk arról, hogy a napfoltok sok természeti jelenségre nyomják rá bélyegüket. Sőt arról is írtunk, hogy egy orosz tanár elmélete szerint a villágtörténelmi események zajlása akkor éri el csúcspontját, amikor a Napon a foltok száma megszaporoedik. Szomorúan tapasztaljuk most, hogy valóban igazuk van azoknak, akik a napfoltok számának megnövekedésével árvizeket jósoltak. Tavaly és tavaly előtt volt a Napon a legtöbb folt és foltcsoport. És ime, azt látjuk, hogy két év óta hazánkban végzettszerűen pusztítanak az árvizek. A Nap arculatán a foltok fogytak és így reméljük, hogy minden

nyomorúság, amit a hullók esőzések hozott ránk, megszűnik.

Természetesen ez nem fog egyik napról a másikra történni, s különösen az Alföld népe az idén még nagy szenvedések előtt áll. Reméljük azonban, hogy idén végetér az árvíz csapások sorozata, mert tisztul a Nap arculata!

Rákéső — véres hó.

A rendkívüli időjárás sok érdekes jelenséget okoz. Albániában rákéső hullott, a magyar Alföldön pedig „véres” havat észleltek. Az érdekes jelenségek magyarázata a következő:

A rákésőt az okozta, hogy az Adriai tenger partvidékén heves szélvihar volt, amely a tenger partmenti, sekély vizét a vízben levő apró rákocskókkal együtt felkapta és a szárazföld felé vitte, ahol rákéső keletkezett.

A „véres” hó magyarázata az, hogy a déli szelek Afrikából sivatagi homokot szállítottak Európa felé és ez hullva, „véresre” festette a havat.

Tejből — sőr.

Az ázsiai népek ma is ismerkednek a tejből erjesztett szeszes italokkal. Egy német kutatóknak most az a dolga támadt, hogy tejből sört készítsen. A kísérlet sikerült! A tejből levő cukor igen jól kiejerd szeszé, és a megfelelő eljárással a tejből sörhöz hasonló ital lesz.

A japán lovak különös aprak. Japánban a kifőzött tea-levelet meggyújtják és lovakkal lakarmánnyal tartják fel. A tapasztalatok szerint a tea igen jó hatással van a lovak munkaképességére.

Gyerkeszaj.

Zsuzsi nének ajándékot vitt a kis Misi:

— Kézét csókolom, Zsuzsi nének mama küldi ezt az ajándékot neked napjára.

Zsuzsi néni: — Köszönöm, kisfiam, de nem érdemlem meg ezt a figyelmességet.

Misi: — A papa is azt mondta,

A Minerva Biztosító Részvénytársaság biztosításainak átadása.

Biztosított feleink szíves tudomására hozzuk, hogy biztosítási kötelezettségünket a budapesti Gazdák Biztosító Szövetkezetére ruháztuk át, mely intézet a legnagyobb kézzel és előzettséggel áll a t. ügyfeleink rendelkezésére. Ezen hívjuk fel minden érdekelt figyelmét, hogy a törvényben levő törvényes érdeklődésben összes biztosításaink kizárólag a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél maradhatnak érvényben a szokot semmilyen más biztosító intézet nem veheti át.

A Gazdák Biztosító Szövetkezte átvette szervezetét

ket s így a jövőben ez a szervezet részünk fejt ki tevékenységet. Az ocsdies díjakat a jövőben már a Gazdák Biztosító Szövetkezetéhez kell befizetni minden szabályos felvilágosítás tekintetében az úró iróddi állanak a t. ügyfelek rendelkezésére. A Gazdák, Endrővári Főjogviselő-ségának címe átmenetelig: Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 46. szám. később Horthy Miklós-út 6. szám, II. emelet.

„Minerva” Biztosító Részvénytársaság.

S. ANDOR, s. k. LASZLÓ, s. k.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorúgnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy a szakértőinknek a tanácsadásért bennünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácsokra lehetőleg mellékeljenek 20 fillért (arrosi tandósbért 1 pengőt), könnyebbég ökdét díjnyben. A tanácsadás költséget mi nem fedezhetjük. Ha a választ levelezen kívánják, ezenfelül még külön iróddi is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a név is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek kösérdékűek, a választ ugyanbenn adjuk meg.

P. I. Marosvárnéhy. Erdéklődésére társítjuk a kolozsvári román konzulátus címét: Fadrusz János-utca 8.

Z. G. Az Országos Levéltárhoz írvézet minden bocsvány (fessalád), zemeseségi, leszármazási stb.) bélyegkönyvet. Ha nem tett rá bélyeget, a bocsványt meg fogják lelezeni.

Sz. Z. A budapesti bolgár követség címe: Budapest, VI., Andrássy-út 115. szám. A bolgár hadi emlékérem ügyében forduljon közvetlenül a követséghez. A szükséges árlapokat onnan megkaphatja.

Megvételre keresek gyapjufutófüzűre hozatot. Cím: Bajtőhe Ferenc László Csikszenttamás 188. sz. Csik a. t.

A homoródjánosfalvi Hungya Szövetkezet március 10. helyépsél bolt-csarnakozott keres. Feltehetőleg megudhatók a Hungya Szövetkezetnél Homoródjánosfalván, a p. Homoródszenpál, Udvarhely-megye.

Szerkesztői üzenetek.

Alább felsoroltaknak közértesítet mondunk a bejelentés új előfizetőit.

G. J. Toldalag, F. J. Nagyosmont, F. S. Mezőpanit, N. Gy. Szatmárnagybőd, S. A. Csikszenttamás.

Előfizetőinkhez! Azon előfizetőink részére, akik hátralekaiat rendezték, a könyvnapitár elküldtük, kivéve azokat, akik az utóbbi napokban fizettek, azonban ezeknek is rövidesen megküldjük. Minden számítottunk arra, hogy előfizetőink hátralekaiat mielő kijezték, ezért elegendő számmu napitár készítettünk és azok, akik még eddig nem fizették ki múlt év végéig szóló hátralekaiat, azoknak is megküldjük, ha tartozásukat kiegyenlítették.

Előző számunkban is közöltük, hogy meghívottaink közül Vinczeffy Sándor Györgyö viadéket, míg Tóth Imre Magyar-Török megyét, illetőleg az ott levő előfizetőinket keréink fel, hogy töltse a hátralekókat beszedjék. Kérjük előfizetőinket, hogy meghívottainknak legyenek segítségükre és már előre figyelmeztetünk mindenkit, hogy a díjat gyűjtésük össze, hogy meghívottaink, ha megfordul a köztégen, ne kellen arra sokat várakozni. Ugyanis az ilyen kiküldési részünkre nagyon sok költséget jár, tehát csak úgy érdemes kiküldeni őket, ha megfelelőleg rendezik a hátralekókat a díjokat.

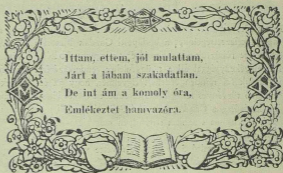
Ismételen felkérünk minden előfizetőt, valamint azokat, akik lapunkat szeretik, hogy új előfizetőket jelentenek be. Mint már említettük, nagyon sok előfizető tette leget kérsőnknek, és új előfizetőkkély igyekezett kárpótolni legalább részben azon esztendőket, amelyek a lemaradt területeken levő előfizetőink miatt fenntállanak. Kérjük azokat, akik még nem jelentettek be újakat, hogy tegyék ezt meg, s ezzel is legyenek segítségünkre abban, hogy lapunkat annál könnyebben fenntartsuk.

Egyébentek a hátralekókat pontatlanul nyújtva is felszólítottuk fokozatosan, lépésenként, akikhez meghívottak ezidő szerint nem mennek s kérjük, hogy ezen utasítást jöhszelvélésükkel küldjék be múlt év végéig szóló hátralekaiat.

A. K. és J. L. Erdéklődésükre tudomásunkra hozzuk, hogy a Nemzeti Adóállósítási Alap bizonyos esetekben igen olcsó kölcsönt folyódt azoknak, akik kellekőben igazolási tudják, hogy miért szükséges részükre a kölcsön. A kölcsön elnyerésének a eljárása az először, hogy az Erdélyrészi Gazdasági Tanácsához Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 6. sz. kell fordulni, ahonnan megadják a szükséges felvilágosítást milyen módon lehetséges a kölcsönt felvenni. Szükségletükre ehat a fenti címhez írni, onnan olyan nyomtatványokat küldenek, amiknek, amelyekkel ki kell tölteni a bizonyos okmányokat kell beszerelni.

A következő befolyt pénzeket nyugtáztuk: I. J. Csikszenttamás 3 (rend. 1941 febr. 1-ig), özv. Gy. F. A. 26 György-szentmiklós 6, P. G. 26 Naszód 5.20 M. R. M. Taes 5.20. A. S. J. Györgyosomfalva 3, Ifj. T. I. Györgyóhólló 5.37, K. I. Györgyóterőkerpata 5 B. M. Esternek 5.20. G. M. Gidófalva 3, D. J. Iffalva 10.20, V. I. Hatolya 6.87, A. Kézdivászló 3.33, F. I. Szántófalva 5, S. A. Nyutód 1.66, F. A. és özv. K. J. 26 Papole 5-5, B. I. Törő 6, P. G. Zágán 6, B. M. Mezőbőcsény 6 Sz. I. Szalárdtelep 6, N. M. Teremvárfalva 3, Gy. Csikszenttamás 5, K. Z. Mocsolya 5, Cs. A. Lázári 6, L. A. Székelykeresztúr 6, K. A. Székelykeresztúr 5.20, K. M. Nyáradófalva 515, P. K. Nagykolcs 6, K. J. Kétkörményfalva 6, K. M. Kéld 5, P. D. Kéld 5, B. M. Bitorcszenttamás 5.20, K. J. 26 Söfalva 5.20, Cs. Gy. Györgyóhólló 5, P. S. Mádófalva 5, R. G. Csikszenttamás 6, P. A. 26 Hatolya 2.70, I. L. Nyáradókeresztúr 6, G. J. Mezőbőd 6, J. S. Mezőpanit 8, T. S. Csikszenttamás 5, S. K. Kisfalud 6, Cs. J. 26 Holtmaros 5.16, L. P. Somkerék 10.31, I. B. Szentmiklós 6, T. B. Tarbócsa 6, K. J. Somlyógyőzőterő 9.60, K. P. Erd 5, L. Gy. Györgyóterő 5, Gy. Székelyfalva 4.30, T. B. Nyáradó 6, O. E. Bőcsény 5.33, G. J. Kemer 5, Cs. S. Erdőny 6, Sz. I. Székelyfalva 6, B. M. Ocskó 6, özv. P. S. né Székelyszentmiklós 6 pengő (rend. 1940 XII. 31-ig).

T. EGYETEMI KÖNYVTÁR
KOLOSZVÁR
Szent György tér
1051

Ittam, ettem, jól mulattam,
Járt a lábam szakadatlan.
De int ám a komoly óra,
Emlékeztet hamuvázára.

Tanuld meg!

A számarhurut legjobb orvossága.

A számarhurut nem súlyos betegség, de a gyermekeket a gőrcsős köhögés miatt nagyon elkímossa. Ezenkívül a köhögés túlságosan meggyengíti a gyermekek tüdejét és légcsövét, aminek következtében más betegségek a számarhurutos gyermekeket könnyebben támadják meg. Így megkapathatják a tüdőgyulladást, vagy esetleg tüdőcsúshurutot. A számarhurut gőrcsős köhögését igen jól enyhíti egy hazai gyógynövény, amely uton-útfélen megtalálható. Ez a fő-

vény a kék íringó, vagy kék számarfű. A képen látható növény igen gyakori a kaszálókon is. Gazdáink szénagyűjtés idején sokat bosszankodnak, mert a szénából ki kell szedniük a szárs buriját. A marha nem szereti szársága miatt, tehát nem jó takarmánynak.

Ezentúl gazdáink a frissen kaszalt szénából kiszedgetett íringót ne dobják el, hanem gyűjtsék össze és jól megszáritva apróbb darabokra főlvéve vízszecskókba tegyék el. Az így ellett és szárazon tartott íringót a gyermekek köhögésekor kitűnően felhasználhatjuk.

Használhatok egy tetézett kávéskanálnyi mennyiséget a deci fővő vízzel vagy még inkább fővő tejjel leforázunk s azt tíz perccel állni hagyjuk. Ezután leszűrjük és mézzel édesítve itatjuk a beteggel, óránként egy-egy evőkanálnyit.

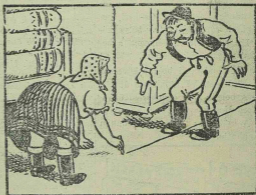
Erdély több vidékén, így Torockó környéke és a Mezőföldön több helyen nagyon jó eredménnyel használják eddig is ezt a hálás gyógynövényt, nemcsak számarhurutnál,

hanem idősebbeknél is makacs légsűbűrt és asztma esetében. Ezenkívül jó gyógyszernek vált be az influenza stáni hosszantartó izgató köhögésnél. Az íringónak cizeletható és emésztési szabályozó hatása is van, amiért több pangást okozó betegségnél jó eredménnyel jár. A tea használatakor csak arra ügyeljünk, hogy az étkezést kísé meg kell szorítani, mert inesebb gyomorra hatása hamarabb következik be. Ezenkívül a túlságosan tele gyomor esetén a tea emésztést okozhat.

Vizsgáljuk át a kamarát!

A télire ellett befőttek és savanyúságok február hónap folyamán sokszor mutatják a romlás jeleit. Gondos vizsgálatot válasszunk ki és használjuk fel a gyanús üvegeket. Most még felhasználhatók, később azonban annyira terjedhet és felfoizódhat a romlás, hogy az értékes tápszert el kell dobni. Ezt a mai takarékos gazdasági viszonyok között mindenképpen el kell kerülni!

A próba.

- Azt mondd, nem vagy részeg?
- Azt én, anyukám!
- Hiszen állani sem tudsz a lábadoán!
- Már hogy én, anyukám?
- Majd próbára teszek én. Kétrétval húzok egy vonalat a szoba közepére, menj rajta egyenesen végig.
- A férj megáll, az asszony meghúzza kétretval a vonalat, amikor egyszerre megszólal az ura:
- Csak előbb azt mondd meg, anyukám, melyik vonalon menjek végig a kettő közül?

Mineeva Nyomda R. T. Kolozsvár. Felelős vezető: Lengyel Albert igazgató. 1944